

RAČUNOVODSTVENI OBUHVAT OBRAČUNA PLAĆA

Bačić, Petra

Undergraduate thesis / Završni rad

2018

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **University of Split, Faculty of economics Split / Sveučilište u Splitu, Ekonomski fakultet**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:124:391145>

Rights / Prava: [In copyright](#) / [Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2024-04-20**

Repository / Repozitorij:

[REFST - Repository of Economics faculty in Split](#)

UNIVERSITY OF SPLIT

SVEUČILIŠTE U SPLITU
EKONOMSKI FAKULTET

ZAVRŠNI RAD

**RAČUNOVODSTVENI OBUHVAT OBRAČUNA
PLAĆA**

Mentor:

Izv. prof. dr. sc. Andrijana Rogošić

Studentica:

Bačić Petra

Split, rujan, 2018

Sadržaj:

1. UVOD	1
1.1. Definiranje problema	1
1.2. Cilj rada	2
1.3. Metode rada	2
1.4. Struktura rada.....	2
2. OBRAČUN PLAĆE	3
2.1 Bruto i neto plaća	3
2.2. Dodatci na plaću	4
2.2.1. Noćni rad	4
2.2.2. Prekovremeni rad.....	5
2.2.3. Rad nedjeljom i praznicima	5
2.2.4. Rad u otežanim uvjetima	6
2.2.5. Ostali slučajevi u kojima radnik ostvaruje pravo na povećanu plaću	7
2.3. Doprinosi	7
2.3.1. Doprinosi iz plaća	7
2.3.2. Doprinosi na plaće	8
2.4. Osobni odbitak.....	8
2.5. Porez i prirez.....	10
3. MINIMALNA PLAĆA	11
3.1 Obračun minimalne plaće za 2018. godinu	11
3.2 Najviša mjesečna osnovica.....	12
4. OBRAČUN I KNJIŽENJE PLAĆA U PODUZEĆU X	13
4.1. Obračun plaće i evidencija o isplaćenoj plaći	13
4.2. JOPPD obrazac	17
4.3. Knjiženje plaća	24
5. USPOREDBA PLAĆA U RH	26
5.1. Tri razvojna razdoblja plaće u RH.....	26
5.2. Očekivani porast plaća u svijetu u 2018. godini	29
5.3. Nejednakost žena na tržištu rada	30
6. ZAKLJUČAK.....	31
7. LITERATURA	32
8. SAŽETAK.....	34
9. PRILOZI	36

1. UVOD

1.1. Definiranje problema

Plaća predstavlja jednu od najintrigantnijih tema u ekonomsko-socijalnim analizama. Uloga plaće je dvostruka. S jedne strane plaća predstavlja novčanu naknadu koju je poslodavac dužan isplatiti radniku za rad koji je radnik obavio kod poslodavca u određenom vremenu. Za radnika i njegovu obitelj plaće su izvor sredstava za život.

Obračun isplaćene plaće sadrži:

1) podatke o poslodavcu:

– za pravnu osobu: tvrtku, sjedište, osobni identifikacijski broj (u daljnjem tekstu: OIB) i IBAN broj računa,

– za fizičku osobu: ime i prezime, adresu, OIB i IBAN broj računa,

2) podatke o radniku: ime i prezime, adresu, OIB, IBAN broj računa i naziv banke,

3) razdoblje, odnosno mjesec za koji se plaća ili naknada plaće isplaćuje,

4) podatke o ostvarenim satima rada i druge podatke od kojih ovisi iznos plaće te iznos plaće po tim osnovama, odnosno podatke o satima za koje radnik ostvaruje pravo na naknadu plaće i iznos te naknade.¹

Prava radnika na visinu plaće i elemente od kojih se ona sastoji utvrđuju se na temelju kolektivnih ugovora koje poslodavac mora primjenjivati sukladno pravilniku od radu i ugovoru o radu. S druge strane, plaće su trošak za poslodavca. Plaća za radnika osim u smislu osiguravanja izvora sredstava utječe i na osjećaj korisnosti ili vrijednosti. Želja radnika je da su njihove plaće što veće i da rastu što brže, dok poslodavci žele da su one što niže.

¹ Narodne novine 32/2015, Ministarstvo rada i mirovinskog sustava, Pravilnik o sadržaju obračuna plaće, naknade plaće ili otpremnine, https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2015_03_32_661.html (13.6.2018)

1.2. Cilj rada

Osnovni cilj rada je objasniti pojam i način obračuna plaće, naglasiti ulogu sindikata u borbi za prava radnika, usporediti promjene koje su se događale u okviru zakona i utjecaj tih promjena na obračun plaća, te prikazati računovodstveno knjiženje plaća

1.3. Metode rada

Metode koje ću koristiti prilikom pisanja ovoga rada su metoda analize kojom ću raščlaniti složene pojmove i zaključke, metoda sinteze i komparacije.

1.4. Struktura rada

Rad je podijeljen na pet dijelova. Svaki dio je podijeljen na poglavlja. Prvi dio je uvodni dio, u kojem se definira problem istraživanja, ciljevi istraživanje, te se navode metode rada koje su korištene prilikom istraživanja. U drugom dijelu rada, koji predstavlja teorijski dio rada definira se pojam plaće, osnovica za obračun doprinosa, minimalna plaća, te knjigovodstvene isprave u analitičkom knjigovodstvu. Treći dio predstavlja pojašnjenje obračuna plaće. Četvrti dio predstavlja empirijski dio rada te se sastoji od prikaza računovodstvenog knjiženja plaća. Peti dio su zaključna razmatranja o obračunu plaća.

2. OBRAČUN PLAĆE

Plaća predstavlja osnovicu za plaćanje doprinosa, a također je i osnovica za utvrđivanje mirovine. Oporeziva je sukladno Zakonu o porezu na dohodak kao dohodak od nesamostalnog rada. Pri obračunu poreza koristi se „načelo blagajne“, tj. tek nakon primljenih uplata, odnosno obavljenih isplata.² Porez na dohodak plaća se na pet oblika dohotka:

- ✓ Na dohodak od nesamostalnog rada
- ✓ Na dohodak od samostalne djelatnosti
- ✓ Na dohodak od imovine i imovinskih prava
- ✓ Na dohodak od kapitala
- ✓ Na dohodak od osiguranja

Minimalna plaća utvrđuje se kao najniža mjesečna svota bruto- plaće koja radniku pripada za rad u punom radnom vremenu. Za 2018. godinu primjenjuje se nova minimalna bruto plaća u svoti od 3.439,80 kuna. Izmjenama Zakona o minimalnoj plaći (Nar. Nov. Br. 93/13.) uvedene su još neke novosti. Novostima se za određene poslodavce propisuje i smanjenje osnovice za obračun doprinosa na osnovicu za 50%. članak iz rriifa za min plaće.

2.1 Bruto i neto plaća

Bruto plaća radnika može se utvrditi u točno određenoj svoti ili će sadržavati više elemenata. Ti elementi nisu propisani nego se određuju nekim od izvora prava radnika. Plaća se sastoji od sljedećih elemenata:

- Osnovna plaća uvećana koeficijentima složenosti poslova
- Promjenjivi, varijabilni dio (stimulacije) utvrđeni prema propisanim normama
- Dodatci na plaću (prekovremeni rad, rad nedjeljom, minuli rad...)

Neto plaća predstavlja iznos koji zaposlenik dobije za neposredno izvršeni rad, odnosno to je dio bruto plaće za isplatu zaposleniku.

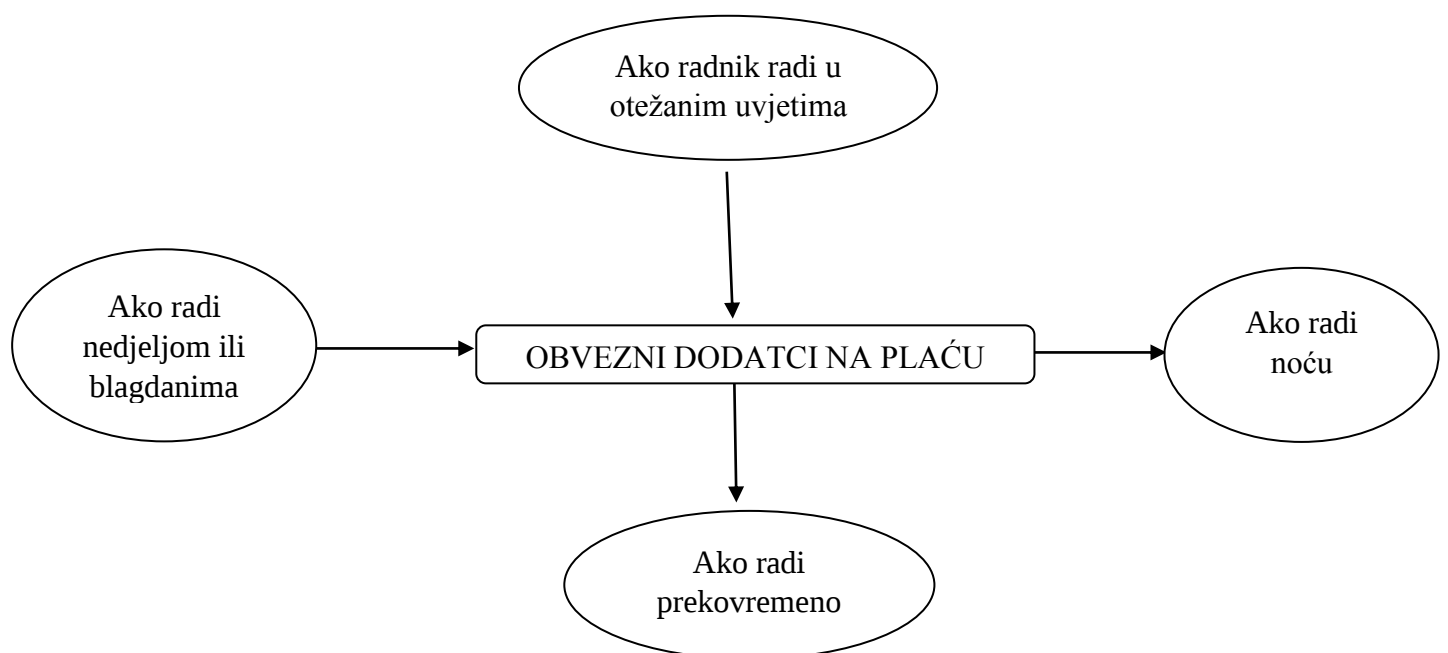
Sa stajališta vrste troškova razlikujemo:

² Institut za javne financije, Porezni vodič, http://www.ijf.hr/porezni_vodic/3-04/3dohodak.pdf (13.6.2018)

- Trošak rada
- Trošak plaće

Trošak plaće je bruto plaća zaposlenika, iz koje se obračunavaju i isplaćuju doprinosi iz plaće, porez, prirez na porez, a ostatak predstavlja neto za isplatu.

Trošak rada je bruto plaća uvećana za doprinose na plaću koji predstavljaju trošak zaposlenika.

2.2. Dodatci na plaću

Zaposlenik ima pravo na povećanu plaću u slučaju otežanih uvjeta rada, za rad nedjeljom, blagdanom ili nekim drugim danom za koji je zakonom određeno da se ne radi, prekovremenog i noćnog rada.

2.2.1. Noćni rad

Noćni rad je rad koji se obavlja u vremenu između dvadeset dva sata uvečer i šest sati ujutro idućega dana, a u poljoprivredi između dvadeset dva sata uvečer i pet sati ujutro idućega dana. Zabranjen je noćni rad maloljetnika, osim ako je takav rad privremeno prijeko potreban u

djelatnostima koje su uređene posebnim propisima, a ne mogu ga obaviti punoljetni radnici. Poslodavac je pri organizaciji noćnog rada ili rada u smjeni dužan voditi osobitu brigu o organizaciji rada prilagođenoj radniku te o sigurnosnim i zdravstvenim uvjetima u skladu s naravi posla koji se obavlja noću ili u smjeni. Noćni radnik je radnik koji prema svom dnevnom rasporedu radnog vremena redovito radi najmanje tri sata u vremenu noćnog rada ili koji tijekom uzastopnih dvanaest mjeseci radi najmanje trećinu svoga radnog vremena u vremenu noćnoga rada.³

2.2.2. Prekovremeni rad

U slučaju više sile, izvanrednog povećanja opsega poslova i u drugim sličnim slučajevima prijeko potrebe, radnik je na pisani zahtjev poslodavca dužan raditi duže od punog, odnosno nepunog radnog vremena (prekovremeni rad). Ako radnik radi prekovremeno, ukupno trajanje rada radnika ne smije biti duže od pedeset sati tjedno. Zabranjen je prekovremeni rad maloljetnika. Prekovremeni rad pojedinog radnika ne smije trajati duže od sto osamdeset sati godišnje, osim ako je ugovoreno kolektivnim ugovorom, u kojem slučaju ne smije trajati duže od dvjesto pedeset sati godišnje. Kod utvrđivanja plaće za rad zbog prekovremenog rada bruto-plaća se povećava.⁴

2.2.3. Rad nedjeljom i praznicima

Neki radnici moraju raditi i u vrijeme blagdana. Navedeno se posebno odnosi na djelatnosti koje po svojoj naravi ne mogu biti zaustavljene radi neradnih dana. To se odnosi na rad djelatnika u ugostiteljstvu, javni prijevoz putnika, rad djelatnika u trgovini, na zdravstvene djelatnike, djelatnike u policiji i sl. Kada radnici radne na dan blagdana, ostvaruju pravo na povećanu plaću za rad na taj dan. Zakonom o blagdanima, spomendanima i neradnim danima u Republici Hrvatskoj utvrđeni su blagdani odnosno neradni dani prema kojima radnici ne rade. To se posebice odnosi na dane koji su utvrđeni u čl. 1. Zakona o blagdanima, kao neradni, a to su:

- 1. siječnja – Nova godina
- 6. siječnja – Bogojavljanje ili Sveta tri kralja
- Uskrsni ponedjeljak – drugi dan Uskrsa

³ Narodne novine 93/14, 127/17, Zakon o radu, [https://www.zakon.hr/z/307/Zakon-o-radu \(18.6.2018\)](https://www.zakon.hr/z/307/Zakon-o-radu (18.6.2018))

⁴ Narodne novine 93/14, 127/17, Zakon o radu [https://www.zakon.hr/z/307/Zakon-o-radu \(18.6.2018\)](https://www.zakon.hr/z/307/Zakon-o-radu (18.6.2018))

- Tijelovo
- 1. svibnja –Praznik rada
- 22. lipnja –Dan antifašističke borbe
- 25. lipnja – Dan državnosti
- 5. kolovoza – Dan pobjede i domovinske zahvalnosti
- 15. kolovoza – Velika Gospa
- 8. listopada – Dan neovisnosti
- 1. studenog – Svi sveti
- 25. i 26. prosinca – božićni blagdani.

Kolektivni ugovor za trgovinu (41/98., 75/05. i 79/05.) propisuje pravo radnika na povećanje plaće za rad nedjeljom 35%, a za rad na blagdan po stopi od 50%. Ako je rad obavljen na dan blagdana koji je ujedno i nedjelja, dodatci na plaću se međusobno isključuju (ali u korist radnika). Ako poduzetnik nije u obvezi primjenjivati neki od kolektivnih ugovora ili neki drugi akt koji uređuje navedeno područje, način na koji se utvrđuje povećanje plaće za vrijeme navedenih slučajeva mora utvrditi samostalno u svom internom aktu.

Primjer: Utvrđivanje plaće za rad nedjeljom

Osnovna plaća radnika iznosi 10.000,00 kn (bruto). Preraspodjelom radnog vremena u mjesecu koji ima 184 sata radnik je odradio 6 sati, i to u nedjelju. Prema kolektivnom ugovoru radnik ostvaruje pravo na povećanu plaću od 35 %. Visina plaće po satu rada u tom mjesecu = $10.000,00 : 184 \text{ sata} = 54,35 \text{ kn}$ Visina plaće za rad u nedjelju = $(54,35 \times 6) = 326,10 \times 1.35 = 440,24 \text{ kn}$ ($326,10 \text{ kn} + 114,14$) Ukupna bruto-plaća za radnika za taj mjesec iznosi 10.114,54 kn ($9.674,30 \text{ kn} + 440,24 \text{ kn}$).⁵

2.2.4. Rad u otežanim uvjetima

Prema čl. 94. Zakona o radu radniku pripada pravo na povećanu plaću u slučaju otežanih uvjeta u kojima obavlja svoje radne zadatke odnosno ako radi u posebno nepovoljnim klimatskim uvjetima. Otežani uvjeti rada su različiti, ovisno o posebnosti obavljanja djelatnosti kod svakoga pojedinog poslodavca, te stoga navedene uvjete i visinu povećanja plaće svaki poslodavac uređuje za sebe u internim aktima ili ugovorima o radu, odnosno,

⁵ Računovodstvo, revizija i financije, Povećanje plaće za rad na blagdan i nedjeljom
https://www.rif.hr/Povecanje_place_za_rad_na_blagdan_i_nedjeljom-312-vijest.html(25.6.2018)

navedeno je možebitno propisano kolektivnim ugovorom koji je poslodavac obvezan primjenjivati.

2.2.5. Ostali slučajevi u kojima radnik ostvaruje pravo na povećanu plaću

Zakon o radu propisuje prethodno navedena obvezna povećanja plaće, međutim ostali izvori prava radnika (kolektivni ugovori, pravilnici o radu, ugovori o radu i sl.) mogu odrediti i neke druge osnove prema kojima radnici ostvaruju pravo na dodatke na plaću, primjerice dodatak na plaću za smjenski rad, dodatak na plaću za minuli rad i sl.

2.3. Doprinosi

2.3.1. Doprinosi iz plaća

Doprinosi iz plaća predstavljaju obvezu koju plaća zaposlenik, a osnovica za ove doprinose je bruto plaća. Budući da su ovi doprinosi sastavni dio plaće i obvezni su, smatraju se izdatkom za radnika i stoga smanjuju osnovicu poreza na dohodak. Obračunavaju se po iznosu od 20% bruto plaće, a čine ih:

- Doprinos za mirovinsko osiguranje međugeneracijske solidarnosti I. stup- 15%
- Doprinos za mirovinsko osiguranje individualne kapitalizirane štednje II. stup- 5%

U I. stupu sadašnji zaposlenici izdvajaju mirovinske doprinose za taj stup te tako osiguravaju sredstva za mirovine sadašnjih umirovljenika.

Kod II. stupa izdvaja se 5% bruto plaće, a predstavlja štednju sadašnjih zaposlenika za vlastitu buduću mirovinu. Sredstva koja se prikupe ovim doprinosima vode se na individualnim računima osiguranika, pri čemu svaki od njih zna koliko je sredstava na taj način izdvojio i koliko je fond ta sredstva uvećao (kapitalizirao) svojim ulaganjem.

Ove doprinose obračunava poslodavac , a obveznik je zaposlenik, u iznosu od 5% na individualni račun i 15% na račun državnog proračuna.

Osim ovih obveznih doprinosa iz plaće postoje i dobrovoljni. Oni predstavljaju III. Stup koji je također individualna kapitalizirana štednja, po izboru osiguranika. Sredstva prikupljena ovom štednjom mogu se naslijediti. Država potiče ovu štednju poreznim olakšicama te dodavanjem određenih sredstava na individualne račune.

2.3.2. Doprinosi na plaće

Ovi doprinosi nisu sastavni dio bruto plaće. Obračunava ih poslodavac koji je ujedno i obveznik. Obračunavaju se u iznosu od 17,2%, a njih čine:

- ✓ Doprinosi za zdravstveno osiguranje -15%
- ✓ Doprinosi za profesionalna oboljenja i ozljede na radu- 0,5%
- ✓ Doprinosi za zapošljavanje- 1,7%

Tablica 1. Shema obračuna doprinosa na i iz plaće

Naziv doprinosa	Stope doprinosa		Obveznik doprinosa	Obveznik obračunavanja i plaćanja doprinosa
Doprinos za mirovinsko osiguranje : I.stup II.stup	15% 5%		Zaposlenik	Poslodavac
Doprinosi za zdravstveno osiguranje		15%	Poslodavac	Poslodavac
Doprinos za profesionalna oboljenja i ozljede na radu		0,5%	Poslodavac	Poslodavac
Doprinos za zapošljavanje		1,7%	Poslodavac	Poslodavac
UKUPNO	20%	17,2%		

Izvor: Izrada autora prema podacima Porezne uprave

2.4. Osobni odbitak

Osobni odbitak za svakog zaposlenika predstavlja poreznu olakšicu. Pri tome se uzima u obzir i njegov obiteljski status, odnosno članovi obitelji koje uzdržava. Zakon o porezu na dohodak, koji je stupio na snagu 1. siječnja 2017. godine, u svojim je prijelaznim odredbama zadržao odredbe uz poimanje uzdržavanih članova uže obitelji i djece u 2017. kao i u 2016., ali se s 1. siječnja 2018. primjenjuju nove odredbe koje nešto drugačije definiraju navedene pojmove.

Uzdržavanim članovima uže obitelji i djecom smatraju se fizičke osobe čiji:

- oporezivi primici (svi izvori dohotka, npr. plaća, kapital, drugi dohodak, itd.)
- primici na koje se ne plaća porez na dohodak iz čl. 9. Zakona o porezu na dohodak (naknade plaće za vrijeme privremene nezaposlenosti isplaćene na teret sredstava obveznih osiguranja, nagrade učenicima na praksi, stipendije, primici učenika i studenata za rad preko učeničkih i studentskih udruga i dr.)
- drugi primici koji nisu dohodak po čl. 8. Zakona (npr. obiteljske mirovine koje djeca ostvaruju nakon smrti roditelja, državne nagrade, dar za zdravstvene potrebe i dr.), ne prelaze 15.000,00 kn na godišnjoj razini (šesterostruki iznos osnovice osobnog odbitka na godišnjoj razini - 6 x 2.500,00).

Osnovni osobni odbitak iznosi 3800,00 kn, dok osnovica osobnog odbitka za djecu i uzdržavane članove iznosi 2500,00 kn.

Tablica 2. Visina osobnog odbitka⁶

Osobni odbitak	Koeficijent	Mjesečna svota (kn)
Uzdržavani članovi uže obitelji	0,7	1.750,00
Prvo dijete	0,7	1.750,00
Drugo dijete	1,0	2.500,00
Treće dijete	1,4	3.500,00
Četvrto dijete	1,9	4.750,00
Peto dijete	2,5	6.250,00
Šesto dijete	3,2	8.000,00
Sedmo dijete	4,0	10.000,00
Osmo dijete	4,9	12.250,00
Deveto dijete	5,9	14.750,00
Porezni obveznik i svaki uzdržavani član uže obitelji i svako dijete, ako su osobe s invaliditetom	0,4	1.000,00

⁶ Isplate.info, Kalkulator plaće, <https://www.isplate.info/kalkulator-place-2018.aspx>

100% invalidnosti	1,5	3.750,00
-------------------	-----	----------

Izvor: Isplate.info, Kalkulator plaće

2.5. Porez i prirez

Prema Zakonu o porezu na dohodak, utvrđene su stope poreza, a stope prireza su utvrđene prema gradskim odlukama gradova odnosno općina.

Tablica 3. Stope poreza na dohodak u 2018. godini

Porezne stope	Porezni razredi- mjesečno
24%	Do 17.500,00 kn
36%	Iznad 17.500,00 kn

Izvor: Porezna uprava

Tablica 4. Prirez u 10 najvećih hrvatskih gradova

Gradovi	Šifra grada	Stopa
Zagreb	133	18,00%
Split	409	15%
Rijeka	373	15%
Osijek	312	13%
Zadar	520	12%
Velika Gorica	541	12%
Slavonski Brod	396	12%

Pula	359	12%
Karlovac	179	12%
Sisak	391	10%

Izvor: Porezna uprava

Prirez predstavlja porez na porez te nije obvezan i ne mora se obračunavati ako ga grad nije odredio. Prirez služi za financiranje potreba lokalne samouprave te se određuje prema mjestu stanovanja osobe.

3. MINIMALNA PLAĆA

3.1 Obračun minimalne plaće za 2018. godinu

Pravo minimalne plaće imaju svi radnici koji rade u Republici Hrvatskoj, neovisno o sjedištu ili registraciji poslodavca. Utvrđeno je da će se minimalna plaća utvrđivati odredbama (čl. 7 st. 1 Zakona o minimalnoj plaći). Visina minimalne plaće utvrđuje se jednom godišnje za sljedeću kalendarsku godinu, tako je i svota minimalne plaće za 2018. godinu utvrđena Uredbom o visini minimalne plaće (Nar. nov., br. 122/17.)

Minimalna plaća utvrđuje se kao najniža mjesečna svota bruto- plaće koja radniku pripada za rad u punom radnom vremenu. Za 2018. godinu primjenjuje se nova minimalna bruto plaća u svoti od 3.439,80 kuna.

Izmjenama Zakona o minimalnoj plaći (Nar. Nov. Br. 93/13.) uvedene su još neke novosti. Novostima se za određene poslodavce propisuje i smanjenje osnovice za obračun doprinosa na osnovicu za 50%. najniža plaća za nepuno radno vrijeme utvrđuje se razmjerno minimalnoj plaći za puno radno vrijeme i satima rada na koje je radnik prijavljen. Primjerice, radniku

zaposlenom na nepuno radno vrijeme (pola radnog vremena) od 20 sati tjedno minimalna plaća ne može iznositi manje od 1.719,90 kn mjesečno.⁷

Nacionalna minimalna plaća 1. siječnja 2018. nije bila propisana u Danskoj, Italiji, Cipru, Austriji, Finskoj i Švedskoj; takav je slučaj i s državama članicama EFTA-e Islandom, Norveškom i Švicarskom. U Cipru vlada utvrđuje minimalne plaće za određena zanimanja. U Danskoj, Italiji, Austriji, Finskoj i Švedskoj te Islandu, Norveškoj i Švicarskoj minimalne plaće utvrđuju se kolektivnim ugovorima za niz sektora.⁸

3.2 Najviša mjesečna osnovica

Najviša mjesečna osnovica za plaćanje doprinosa za 2018. godinu iznosi 48.120,00 kuna. Najvišu mjesečnu osnovicu dobijemo kao umnožak prosječne plaće i koeficijenta 6,00. Najviša godišnja osnovica, prema članku 208. Zakona, umnožak je iznosa prosječne plaće i koeficijenta 6,00 te brojke 12 i iznosi 577.440,00 kuna. Iznosi mjesečnih osnovica za obveze koje utvrđuju obveznici doprinosa za svoje osobno osiguranje, umnožak su iznosa prosječne plaće i Zakonom propisanih koeficijenata – prema osnovama obveznih osiguranja.⁹

Tablica 5. Obračun minimalne plaće

OPIS	Obračun plaće bez smanjenja osnovice za obračun doprinosa (kn)	Obračun plaće kad se smanjuje osnovica za obračun doprinosa na plaću za 50% 1,719,80
Bruto plaća	3.439,80	3.439,80
Mirovinsko I. stup 15%	515,97	515,97
Mirovinsko II.stup 5%	171,99	171,99
Dohodak	2.751,84	2.751,84
Osobni odbitak	2.751,84	2.751,84
Porezna osnovica	0,00	0,00
Porez po stopi 24%	0,00	0,00
Porez po stopi 36%	0,00	0,00
Porez ukupno	0,00	0,00
Priraz 18%	0,00	0,00
Ukupno porez i priraz	0,00	0,00
Neto	2.751,84	2.751,84

⁷ Računovodstvo, revizija i financije, Minimalna plaća za 2018. https://www.rif.hr/Nova_minimalna_placa_za_2018_-1461-vijest.html (1.7.2018.)

⁸ Eurostat, Statistički podaci o minimalnoj plaći, http://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Minimum_wage_statistics/hr

⁹ Porezna uprava RH, Naredba o iznosima osnovica za obračun doprinosa za obvezna osiguranja za 2018. godinu, <https://www.porezna-uprava.hr/Dokumenti%20vijesti/Naredba%20osnovice%202018%20%2021%2011%202017.pdf>

Osnovica za obračun doprinosa na plaću	3.439,80	1.719,90
Doprinos za zdravstveno 15%	515,97	257,98
Doprinos za slučaj ozljede 0,5%	17,20	8,60
Doprinos za zapošljavanje 1,7%	58,48	29,24

Izvor: RRIF, Računovodstvo, revizija i financije 01/2018

4. OBRAČUN I KNJIŽENJE PLAĆA U PODUZEĆU X

4.1. Obračun plaće i evidencija o isplaćenoj plaći

Tablica 6. Obračun plaće za djelatnika X u poduzeću X za lipanj 2018. godine

Redni broj	Opis	Djelatnik X
1.	Bruto plaća	6.411,16
2.	Doprinos MO 20%	1.282,23
	MO I. stup 15%	961,67
	MO II. stup 5%	320,56
3.	Dohodak	5.128,93
4.	Osobni odbitak 2,7	
5.	Porezna osnovica	5.128,93
6.	Porez 24% 36%	
7.	Prizez	
8.	Ukupno porez i prizez	
9.	Neto plaća	5.128,9
10.	Doprinosi na plaće 17,2%	1.102,72
	Doprinos za zdravstveno 15%	961,67
	Doprinos za ozljede na radu 0,5%	32,06
	Doprinos za zapošljavanje 1,7%	108,99
11.	Ukupan trošak plaće	7.513,88

Izvor: Izrada autora

Primjer obračuna plaće za djelatnika X iz poduzeća X vidljiv je iz tablice 8. Djelatnik X ima bruto plaću u iznosu od 6.411,16, uzdržava jednog člana i 2 djece te mu je osobni odbitak faktor 2,7.

Pri isplati plaće, naknade plaće i otpremnine poslodavac radniku obvezno treba uručiti obračun iz kojeg je vidljivo na koji je način utvrđena svota predviđena za isplatu kao što je vidljivo iz slike 1 i 2. U Nar. nov., br. 81/10. objavljen je Pravilnik¹⁰ o sadržaju obračuna plaće, naknade plaće ili otpremnine kojim se uređuje sadržaj obračuna plaće (isplatne liste). Pravilnik je stupio na snagu 8. srpnja 2010. Budući da je obračun plaća vezan s knjigovodstvenim ispravama u analitičkom knjigovodstvu, osnovna knjigovodstvena isprava u vezi s plaćama je mjesečni obračunski list koji sadrži sve podatke za pojedinačni obračun plaće.

Na temelju mjesečnih obračunskih listova sastavljaju se i isplatne liste koje sadrže zbirne podatke o elementima obračuna plaća. Isprave koje su također vezane uz knjiženje i obračun plaća su: obrazac JOPPD, izvadak sa žiro- računa, blagajnička uplatnica/ isplatnica te drugi.

¹⁰ Narodne novine br. 81/1, Pravilnik o sadržaju obračuna plaće, naknade plaće i otpremnine

OBRAČUN ISPLAĆENE PLAĆE/NAKNADE PLAĆE Obrazac IPI

I. PODACI O RADNIKU 1. Ime i prezime: _____ 2. Adresa: _____ 3. Osobni identifikacijski broj: _____ 4. IBAN broj računa _____ 5. IBAN broj računa iz članka 212. Ovršnog zakona _____ kod _____	II. PODACI O POSLODAVCU 1. Tvrtka / ime i prezime: _____ 2. Adresa / sjedište: _____ 3. Osobni identifikacijski broj: _____ 4. IBAN broj računa _____ kod _____
--	---

III. OPĆI PODACI POTREBNI ZA OBRAČUN PLAĆE	
Osobna ocjena: 0,000	Minuti rad: 0,000

IV. DATUM ISPLATE/OBRAČUNA	
1.1. Datum isplate plaće/naknade plaće u cijelosti	03.05.2018
1.2. Datum djelomične isplate plaće/naknade plaće	
1.3. Datum obračuna u slučaju neisplate plaće/naknade plaće	

V. RAZDOBLJE NA KOJE SE PLAĆA ODNOSI: GODINA 2018, MJESEC 04 DANI U MJESECU OD 01 DO 30

O P I S	SATI	ELEMENT OBRAČUNA	I Z N O S
1	2	3	4
VI. PODACI O RADNOM VREMENU I OSTVARENOJ PLAĆI/NAKNADI PLAĆE			
REDOVNI MJESEČNI FOND SATI	168		
PODACI O VRSTI I IZNOSIMA OSTVARENE PLAĆE/NAKNADE PLAĆE I BROJU OSTVARENIH SATI RADA/NAKNADE NA TERET POSLODAVCA (VI.2.1. + ... + VI.6.n.)	168		6.701,16
1.1. redoviti rad prema rasporedu radnog vremena	160	38,16	6.105,87
1.2. redoviti rad nedjeljom	0	0,00	0,00
1.3. redoviti rad blagdanom i neradnim danom utvrđenim posebnim zakonom	0	0,00	0,00
1.4. redoviti rad noću	0	0,00	0,00
1.5. prekovremeni rad	0	0,00	0,00
1.6. prekovremeni rad nedjeljom	0	0,00	0,00
1.7. prekovremeni rad blagdanom i neradnim danom utvrđenim posebnim zakonom	0	0,00	0,00
1.8. prekovremeni rad noću	0	0,00	0,00
1.9. pripravnost	0	0,00	0,00
1.n.	0	0,00	0,00
2.1. naknada za godišnji odmor	0	0,00	0,00
2.2. naknada za vrijeme privremene nesposobnosti za rad zbog bolesti na teret poslodavca	0	0,00	0,00
2.3. naknada za vrijeme privremene nesposobnosti za rad zbog bolesti na teret HZZO	0	0,00	0,00
2.4. naknada za dane blagdana i neradne dane utvrđene posebnim zakonom	8	38,16	305,29
2.5. naknada za vrijeme u kojemu je radnik odbio raditi zbog neprovedenih mjera zaštite zdravlja i sigurnosti na radu	0	0,00	0,00
2.6. naknada za vrijeme prekida rada do kojega je došlo krivnjom poslodavca ili uslijed drugih okolnosti za koje radnik nije odgovoran	0	0,00	0,00
2.7. naknada za vrijeme kada radnik ne radi zbog drugih opravdanih razloga određenih zakonom, drugim propisom, kolektivnim ugovorom, pravilnikom o radu ili ugovorom o radu	0	0,00	0,00
3.1. propisani ili ugovoreni dodaci na plaću radnika	0	0,00	290,00
3.n. ostali primici po osnovi rada koji nisu vezani uz fond radnih sati	0	0,00	0,00
4.1. naknada u slučaju ugovorne zabrane natjecanja	0		0,00
4.n.	0	0	0,00
5.1. sati koje radnik nije radio iz razloga za koje je sam odgovoran	0		
5.2. sati neopravdanog izostanka radnika s rada krivnjom radnika	0	0,00	0,00
5.n.	0	0,00	0,00
O P I S			I Z N O S
1			2
VII. UTVRĐIVANJE DOPRINOSA IZ OSNOVICE			
OSNOVICA ZA UTVRĐIVANJE DOPRINOSA PREMA OPOREZIVIM NAKNADAMA			
1. doprinos za mirovinsko osiguranje na temelju generacijske solidarnosti			6.411,16
2. doprinos za mirovinsko osiguranje na temelju individualne kapitalizirane štednje			961,67
VIII. UTVRĐIVANJE POREZA NA DOHODAK I PRIREZA POREZU NA DOHODAK			320,56
I. IZNOS OSTVARENOG OPOREZIVOG PRIMITKA			
2. IZDACI (VIII.2.1. + VIII.2.2.)			6.411,16
2.1. plaćeni iznos doprinosa za mirovinsko osiguranje na temelju generacijske solidarnosti			1.282,23
2.2. plaćeni iznos doprinosa za mirovinsko osiguranje na temelju individualne kapitalizirane štednje			961,67
			320,56

Slika 1. Obračunska lista za djelatnika X u poduzeću X

Izvor: Računovodstvo poduzeća X

3. DOHODAK (VIII.1. - VIII.2.)			5.128,93
4. NEOPOREZIVI ODBITAK (UKUPAN FAKTOR OSOBNOG ODBITKA 2,7)			5.128,93
5. POREZNA OSNOVICA (VIII.3. - VIII.4.)			0,00
6. UKUPAN IZNOS POREZA (VIII.6.1. + ... + VIII.6.n.)			0,00
STOPA (%)	OSNOVICA		
7. IZNOS UMANJENJA OBVEZE POREZA ZA POSTOTAK INVALIDNOSTI HRVI-a (0 %)			0,00
8. IZNOS PRIREZA (0%)			0,00
9. KOREKCIJE POREZA I PRIREZA +/- (VIII.9.1. + ... + VIII.9.n.)			0,00
9.1.			0,00
9.n.			0,00
10. UKUPNO POREZ I PRIREZ (VIII.6. - VIII.7. + VIII.8. + VIII.9.)			0,00
IX. IZNOS NETO PLAĆE (VIII.3. - VIII.10.)			5.128,93
O P I S			IZNOS
X. VRSTE I IZNOSI NEOPOREZIVIH NAKNADA (X.1. + ... + X.n.)			290,00
	VRSTA NEOPOREZIVOG PRIMITKA	IZNOS DOPRINOSA IZ OSNOVICE	SATI
1.	PRIJEVOZ NA POSAO		
XI. VRSTE I IZNOSI OBUSTAVA IZ PLAĆE (XI.1. + ... + XI.n.)			290,00
1.			0,00
XII. IZNOS ZA ISPLATU NAKON OBUSTAVA (IX. + X. - XI.)			5.418,93
1. Iznos za isplatu isplaćen radniku na redovan račun			5.418,93
2. Iznos plaće/naknade plaće isplaćen radniku za račun iz čl. 212. Ovršnog zakona			0,00
XIII. DOPRINOSI NA OSNOVICU			
1. OSNOVICA ZA UTVRĐIVANJE DOPRINOSA NA OSNOVICU			6.411,16
2. IZNOS DOPRINOSA NA OSNOVICU (XIII.2.1. + ... + XIII.2.n.)			1.102,72
2.1. doprinos za zdravstveno osiguranje prema plaći/naknadi plaće			961,67
2.2. doprinos za zaštitu zdravlja na radu prema plaći/naknadi plaće			32,06
2.3. doprinos za zapošljavanje prema plaći/naknadi plaće			108,99
2.4. doprinos za zdravstveno osiguranje prema naknadi plaće mobiliziranoj osobi			0,00
2.5. doprinos za zaštitu zdravlja na radu prema naknadi plaće mobiliziranoj osobi			0,00
2.6. doprinos za zapošljavanje prema naknadi plaće mobiliziranoj osobi			0,00
2.7. doprinos za zdravstveno osiguranje prema naknadi u slučaju ugovorne zabrane natjecanja			0,00
2.8. dodatni doprinos za mirovinsko osiguranje za staž osiguranja s povećanim trajanjem			0,00
IV. UKUPAN TROŠAK RADA (VI.2. + X. + XIII.2.)			7.803,88
IV. NAPOMENA: Ostali podaci iz čl.3 st.1. Pravilnika o sadržaju obračuna plaće, naknade plaće ili otpremnine (NN 32/2015) nisu navedeni jer u razdoblju za koje se isplaćuje plaća ili naknada plaće nisu ostvareni.			

podaci o ovlaštenoj osobi poslodavca

Slika 2. Obračunska lista za djelatnika X u poduzeću X

Izvor: Računovodstvo poduzeća X

4.2. JOPPD obrazac

JOPPD obrazac¹¹ predstavlja izvješće o primitcima, porezu na dohodak, prirezu i doprinosima za obvezna osiguranja te se uvodi 1.siječnja 2014. Obrazac JOPPD je zajednički projekt Porezne uprave i Regosa. Ovaj obrazac zahtijevaju porezne uprave i mirovinska društva zbog vođenja njihovih evidencija i nadzora nad ispravnošću obračuna poreza i doprinosa. Zamjenjuje sljedeće obrasce – Obrazac ID, Obrazac ID-1, Obrazac IDD, Obrazac IDD-1, Obrazac IP i R-Sm. Uz navedene, u JOPPD-u iskazivat će se još i podaci o isplatama dnevnica i putnih troškova, upotrebi privatnog automobila u službene svrhe, podaci o dividendama i udjelima u dobiti, naknade za prijevoz, darovi dani djeci zaposlenika, prigodne nagrade, otpremnine, naknade za vrijeme nezaposlenosti ili profesionalne rehabilitacije i sl. Primitci koji se ne smatraju dohotkom kao što su primitci od kamata na štednju, primitci od obiteljske mirovine koju djeca ostvaruju nakon smrti roditelja ili pak primitci od otuđenja financijske imovine također će biti sabrani u JOPPD obrascu. Primitke po osnovi darovanja fizičkim osobama za zdravstvene potrebe, nasljedstva, darove, primitke ostvarene na nagradnim natjecanjima, pomorski dodatak i još nekolicinu primitaka nije potrebno iskazivati na JOPPD obrascu ako to ne zatraži Porezna uprava.

JOPPD obrazac podnosi se elektroničkim putem u okviru elektroničkog servisa Porezne uprave e-Porezna. Iznimno je predviđena mogućnost dostavljanja obrasca u papirnatom obliku (za do tri osobe po podnesenom izvješću), ali se ta iznimka ne odnosi na isplatitelje koji su u Financijskoj agenciji pribavili elektronički certifikat.

Obrazac se predaje nadležnoj upravi Porezne uprave, i to prema sjedištu isplatitelja ili prema prebivalištu poreznog obveznika ako je on sam obveznik dostavljanja JOPPD obrasca, na dan isplate plaće, a najkasnije sljedeći dan. U slučaju da dođe do primitka kojeg fizičke osobe ostvare izravno iz inozemstva ili od druge fizičke osobe obrazac se mora podnijeti u roku od 8 dana od tog primitka. Do posljednjeg dana u mjesecu se podnosi ukoliko je primitak ostvaren za plaće u naravi ostvarene kod poslodavca, a ako se ostvare primitci koji se ne smatraju dohotkom kao što su stipendije, dnevnice, i slično podnosi se do petnaestog u mjesecu.

Obveznici dostavljanja Obrasca JOPPD su svi subjekti koji su prema propisima o obveznim doprinosima određeni kao obveznici obračunavanja, odnosno obveznici plaćanja doprinosa. Obveznici dostavljanja Obrasca JOPPD su isplatitelji svih vrsta dohodaka za koje je

¹¹Porezna uprava, JOPPD obrazac, https://www.porezna-uprava.hr/obrazac_joppd/Documents/JOPPD_Obrazac_primjeri.pdf (10.7.2018)

propisima o porezu na dohodak propisana obveza obračunavanja i plaćanja poreza po odbitku. To su sljedeće pravne i fizičke osobe, odnosno organizacije:

- isplatitelji plaća, isplatitelji mirovina,
- isplatitelji dohotka od imovinskih prava, isplatitelji dohotka od kapitala,
- isplatitelji dohotka od osiguranja
- isplatitelji drugog dohotka

Obrazac JOPPD sastoji se od stranice A i stranice B. Na stranici A označavaju se podaci o samom obrascu i njegovu podnosiocu te zbrojeni podaci o financijskim iznosima koji su na stranici B obrasca iskazani pojedinačno po osobama. Podaci se iskazuju na određeni dan, npr. na dan 3. kolovoza 2016. Tomu je prilagođena i oznaka izvješća koja se sastoji od pet znamenaka:

- prve dvije označavaju godinu, a
- preostale tri redni broj dana u toj godini kada je obavljena isplata, odnosno kada je dospjela obveza plaćanja propisanih javnih davanja.
- sve osobe koje u vezi s obračunavanjem i plaćanjem poreza na dohodak imaju obveze isplatitelja (npr. fizička osoba koja primi dohodak iz inozemstva i dr.).

Stranica B sadrži podatke o primateljima dohotka odnosno o osiguranicima. Za svaku je osobu predviđeno iskazivanje podataka u 38 polja (plus jedno prazno za možebitno proširenje broja podataka), s tim da se u slučaju kad se određeni financijski podatak ne iskazuje, u predviđeno polje upisuju nule (0 ili 0,00).

Pravilnikom o porezu na dohodak propisana su tri oblika JOPPD izvješća:

- izvorni obrazac vrsta izvješća: 1,
- ispravak ranije ispostavljenog obrasca vrsta izvješća: 2, i
- dopuna izvornog obrasca vrsta izvješća: 3.

Oznaka izvješća jest ključ za povezivanje zaduženja i uplata te predstavlja jedinstvenu oznaku koja prikazuje točno određeni dan obveze podnošenja Obrasca JOPPD. Kako se samo jedan izvorni obrazac JOPPD može predati u jednom danu nije dozvoljeno (nit je moguće) ponavljati oznaku izvješća. Oznaka izvješća formira se u obliku GG001 DO GG365 (366).

Izvorni obrazac se sastavlja za primitke isplaćene na određeni dan, odnosno za obveze doprinosa, poreza na dohodak i prireza plaćenog na određeni dan. Za primitke isplaćene u

određenom mjesecu za koje je dozvoljeno iskazivanje podataka na mjesečnoj osnovi, podaci se mogu dostaviti na obrascu s datumom najkasnije do kraja mjeseca u kojem je obavljena isplata.

Ispravak ranije ispostavljenog obrasca će se koristiti u slučaju ustanovljenih grešaka u popunjavanju podataka ili nastanka nekih okolnosti koje podnositelju nisu bile poznate u trenutku podnošenja izvornog obrasca, a utječu na obuhvat primitka, vrstu primitka, obračun i iznose javnih davanja ili status u obveznom osiguranju osobe za koju se iskazuju podaci. Tipičan primjer ispravljanja podatka je promjena poreznog određenja naknade za bolovanje u slučaju naknadnog priznavanja ozljede na radu ili profesionalnog oboljenja. Tehnologija ispravljanja podataka donekle je slična načinu ispostavljanja korektivnog obrasca R-Sm prema sada važećim propisima, ali uz bitnu razliku prema kojoj će se ispravljati određeni redak na stranici B obrasca JOPPD (u korektivnom obrascu R-Sm se ispravljaju podaci za određenu osobu, tj. podaci se prate OIB-u osiguranika). U obrascu JOPPD će se pratiti redak na stranici B označen odgovarajućim rednim brojem, tako da se i u ispravku obrasca zadržava redni broj iskazan u izvornom obrascu.

Dopuna obrasca će se koristiti u slučaju kad se naknadno, nakon predaje izvornog obrasca, istog dana isplati primitak, plati porez na dohodak ili uplati doprinos koji nije bio iskazan na izvornom obrascu. Taj će obrazac na stranici B pri iskazivanju podataka po osobama/primateljima/osiguranicima započeti slijedećim rednim brojem koji slijedi iza zadnjeg rednog broja sa stranice B izvornog obrasca. U istom danu moguće je dostaviti samo jedan izvorni obrazac sa oznakom 1 ili 4 ili 5 ili 8, jednu dopunu sa oznakom 3 ili 7 ili 10 i jedan ispravak sa oznakom 2 ili 6 ili 9. Kao što je vidljivo u jednom danu moguće je dostaviti više izvornih obrazaca, dopuna ili ispravaka uz uvjet da se radi o različitim oznakama.

Obrazac JOPPD podnosi se onoga dana kada se, sukladno odredbama Pravilnika o porezu na dohodak, steknu preduvjeti za izvješćivanjem a to je, u pravilu, trenutak isplate odnosno obračuna primitka (uz izuzetak neoporezivih primitaka) i to se podnosi se samo jedan obrazac u jednom (istom) danu što znači da ukoliko se u jednom danu steknu preduvjeti za izvješćivanjem npr. o plaći, drugom dohotku i isplati neoporezive dividende ili udjela u dobiti potrebno je na istom obrascu prikazati sve tri vrste isplate odnosno obračuna.

POTVRDA ZAPRIMANJA OBRASCA	
Tip zaprimljenog obrasca:	Obrazac JOPPD
OIB:	79472106149
Naziv:	
Datum izvješća:	3.5.2018.
Identifikator zaprimanja:	2feec715-3388-4817-96a8-94d001272680
Identifikator zaprimljenog obrasca:	292a869b-6ccc-42cb-8a77-f0a7e871da18
Vrijeme zaprimanja:	3.5.2018. 10:48

Slika 3. Potvrda zaprimanja Obrasca JOPPD za poduzeće X

Izvor: Knjigovodstvo poduzeća X

IZVJEŠĆE
o primicima, porezu na dohodak i prirezu te doprinosima za obvezna osiguranja
na dan 3.5.2018

OBRAZAC JOPPD
- stranica A -

I. OZNAKA IZVJEŠĆA	18123	II. VRSTA IZVJEŠĆA	1
III. PODACI O:		III.1. PODNOSITELJU IZVJEŠĆA	III.2. OBVEZNIKU PLAĆANJA
1. Naziv/ime i prezime		Poduzeće X	
2. Adresa			
3. Adresa elektroničke pošte			
4. OIB			
5. Oznaka podnositelja	1		
IV.1. BROJ OSOBA ZA KOJE SE PODNOSI IZVJEŠĆE	7	IV.2. BROJ REDAKA NA POPISU POJEDINAČNIH OBRAČUNA SA STRANICE B	14
V. PODACI O UKUPNOM IZNOSU OBRAČUNANOG POREZA NA DOHODAK I PRIREZA POREZU NA DOHODAK I			IZNOS
1. Ukupan iznos predujma poreza na dohodak i prireza porezu na dohodak po osnovi nesamostalnog rada (1.1. + 1.2.)			1.216,44
1.1. Ukupan iznos predujma poreza na dohodak i prireza porezu na dohodak po osnovi (plaća)			1.216,44
1.2. Ukupan iznos predujma poreza na dohodak i prireza porezu na dohodak po osnovi (mirovina)			0,00
2. Ukupan iznos predujma poreza na dohodak i prireza porezu na dohodak po osnovi dohotka od kapitala			0,00
3. Ukupan iznos predujma poreza na dohodak i prireza porezu na dohodak po osnovi dohotka od imovinskih prava			0,00
4. Ukupan iznos predujma poreza na dohodak i prireza porezu na dohodak po osnovi dohotka od osiguranja			0,00
5. Ukupan iznos predujma poreza na dohodak i prireza porezu na dohodak po osnovi primitka od kojeg se utvrđuje drugi dohodak			0,00
6. Ukupan iznos predujma poreza na dohodak i prireza porezu na dohodak po osnovi dohotka od kamata			0,00
VI. PODACI O UKUPNOM IZNOSU OBRAČUNANOG DOPRINOSA			
VI.1. DOPRINOS ZA MIROVINSKO OSIGURANJE NA TEMELJU GENERACIJSKE SOLIDARNOSTI			
1. Ukupan iznos doprinosa za mirovinsko osiguranje na temelju generacijske solidarnosti po osnovi radnog odnosa			5.428,46
2. Ukupan iznos doprinosa za mirovinsko osiguranje na temelju generacijske solidarnosti po osnovi drugog dohotka			0,00
3. Ukupan iznos doprinosa za mirovinsko osiguranje na temelju generacijske solidarnosti po osnovi poduzetničke plaće			0,00
4. Ukupan iznos doprinosa za mirovinsko osiguranje na temelju generacijske solidarnosti za osiguranike za koje se doprinosi uplaćuje prema posebnim propisima			0,00
5. Ukupan iznos posebnog doprinosa za mirovinsko osiguranje na temelju generacijske solidarnosti za osobe osigurane u određenim okolnostima			0,00
6. Ukupan iznos dodatnog doprinosa za mirovinsko osiguranje na temelju generacijske solidarnosti za staž osiguranja koji se računa s povećanim trajanjem			0,00
7. Ukupan iznos doprinosa za mirovinsko osiguranje na temelju generacijske solidarnosti po osnovi obavljanja samostalne djelatnosti za osobe koje su same za sebe obvezni obračunati doprinose			
VI.2. DOPRINOS ZA MIROVINSKO OSIGURANJE NA TEMELJU INDIVIDUALNE KAPITALIZIRANE ŠTEDNJE			
1. Ukupan iznos doprinosa za mirovinsko osiguranje na temelju individualne kapitalizirane štednje po osnovi radnog odnosa			1.443,62
2. Ukupan iznos doprinosa za mirovinsko osiguranje na temelju individualne kapitalizirane štednje po osnovi drugog dohotka			0,00

Slika 4. Stranica A JOPPD obrasca poduzeća X za mjesec travanj

Izvor: Knjigovodstvo poduzeća X

Štednje po osnovi doprinosa za mirovinsko osiguranje na temelju individualne kapitalizirane štednje po osnovi poduzetničke plaće	0,00
Ukupan iznos doprinosa za mirovinsko osiguranje na temelju individualne kapitalizirane štednje za osiguranike za koje se doprinos uplaćuje prema posebnim propisima	0,00
Ukupan iznos dodatnog doprinosa za mirovinsko osiguranje na temelju individualne kapitalizirane štednje za staž osiguranja koji se računa s povećanim trajanjem	0,00
6. Ukupan iznos doprinosa za mirovinsko osiguranje na temelju individualne kapitalizirane štednje po osnovi obavljanja samostalne djelatnosti za osobe koje su same za sebe obvezni obračunati doprinose	
VI.3. DOPRINOS ZA ZDRAVSTVENO OSIGURANJE	
1. Ukupan iznos doprinosa za zdravstveno osiguranje po osnovi radnog odnosa	4.204,56
2. Ukupan iznos doprinosa za zaštitu zdravlja na radu po osnovi radnog odnosa	140,16
3. Ukupan iznos doprinosa za zdravstveno osiguranje po osnovi poduzetničke plaće	0,00
4. Ukupan iznos doprinosa za zaštitu zdravlja na radu po osnovi poduzetničke plaće	0,00
5. Ukupan iznos doprinosa za zdravstveno osiguranje po osnovi drugog dohotka	0,00
6. Ukupan iznos posebnog doprinosa za korištenje zdravstvene zaštite u inozemstvu	0,00
7. Ukupan iznos dodatnog doprinosa za zdravstveno osiguranje – za obveznike po osnovi korisnika mirovina	0,00
8. Ukupan iznos doprinosa za zdravstveno osiguranje - za osiguranike za koje se doprinos uplaćuje prema posebnim propisima	0,00
9. Ukupan iznos doprinosa za zaštitu zdravlja na radu - za osiguranike za koje se doprinos uplaćuje prema posebnim propisima	0,00
10. Ukupan iznos posebnog doprinosa za zaštitu zdravlja na radu - za osobe osigurane u određenim okolnostima	0,00
11. Ukupan iznos doprinosa za zdravstveno osiguranje po osnovi obavljanja samostalne djelatnosti za osobe koje su same za sebe obvezni obračunati doprinose	
12. Ukupan iznos doprinosa za zaštitu zdravlja na radu po osnovi obavljanja samostalne djelatnosti za osobe koje su same za sebe obvezni obračunati doprinose	
VI.4. DOPRINOS ZA ZAPOSŁJAVANJE	
1. Ukupan iznos doprinosa za zapošljavanje	476,51
2. Ukupan iznos posebnog doprinosa za zapošljavanje osoba s invaliditetom	0,00
3. Ukupan iznos doprinosa za zapošljavanje prema poduzetničkoj plaći	0,00
4. Ukupan iznos doprinosa za zapošljavanje po osnovi obavljanja samostalne djelatnosti za osobe koje su same za sebe obvezni obračunati doprinose	0,00
VII. ISPLAĆENI NEOPOREZIVI PRIMICI	
	2.080,00
VIII. NAPLAĆENA KAMATA ZA DOPRINOS ZA MIROVINSKO OSIGURANJE NA TEMELJU INDIVIDUALNE KAPITALIZIRANE ŠTEDNJE	
	0,00
IX. UKUPAN IZNOS NEOPOREZIVIH PRIMITAKA FIZIČKIH OSOBA - NEREZIDENATA REPUBLIKE HRVATSKE KOJE ISPLAĆUJU NEPROFITNE ORGANIZACIJE DO PROPISANOG IZNOSA	
	0,00
X. PODACI O NAKNADI UTVRĐENOJ SUKLADNO ODREDBAMA ZAKONA O PROFESIONALNOJ REHABILITACIJI I ZAPOSŁJAVANJU OSOBA S INVALIDITETOM	
1. Broj osoba s invaliditetom koje je obveznik bio dužan zaposłiti	0
2. Iznos obračunane naknade	0,00

IZVJEŠĆE SASTAVIO
(IME, PREZIME I POTPIS)

POTPIS SLUŽBENIKA PU

POTPIS I PEČAT
OVLAŠTENE OSOBE
OBVEZNIKA
PодноŠENJA
DATUM PRIMITKA

Slika 5. Stranica A JOPPD obrasca poduzeća X za mjesec travanj

Izvor: Knjigovodstvo poduzeća X

4.3. Knjiženje plaća

Kako izgleda knjiženje troškova plaće, prikazat će se na primjeru zaposlenika za kojeg je napravljen obračun plaće. Tada knjiženje plaće ima sljedeći sljed: - Plaća zaposlenika se obračuna u neto svoti, izračunaju se porezi, prirezi i doprinosi iz plaće te doprinosi na plaće. Putem žiro računa isplati se plaća na tekući račun zaposlenika. To se sve evidentira u dnevniku i glavnoj knjizi što je prikazano u sljedećim tablicama.

Tablica 7. Opis knjiženja plaća

KONTO	NAZIV KONTA	DUGUJE	POTRAŽUJE
2300	Obveze za neto plaće		28.351,88
420	Trošak neto plaće	28.351,88	
2140	Obveze za porez na dohodak		1.033,97
2411	Obveze za prirez		182,47
421	Trošak doprinosa porez i prirez	1216,44	
2420	Obveze za doprinose MO 1. stup		5.428,46
2421	Obveze za doprinose MO 2. stup		1.443,62
422	Trošak doprinosa iz plaće	6.872,08	
2423	Obveze za doprinos za zdrav. osiguranje		4.204,56
2424	Obveza za doprinos ozljede na radu		140,16
2426	Obveza za doprinos za zapošljavanje		476,51
423	Trošak doprinosa na plaće	4821,23	

Izvor: Izrada autora

U tablici 9. prikazano je knjiženje obračuna plaće. Na kontima 2411, 2420, 2421, 2423, 2424, 2426 knjižimo obveze za doprinose koji su nastali na i iz plaće. Na kontima 420,421,422,423 knjižimo trošak doprinosa na i iz plaće. Na kontu 2300 knjižimo obvezu za neto plaću, a na kontu 420 trošak neto plaće. Prilikom isplate neto plaće, zatvaramo konta obveze i isplaćujemo plaću sa žiroračuna tvrtke na tekući račun djelatnika.

420 Trošak neto plaće

1) 28.351,88

2300 Obveze za neto plaću

28.351,88 (1)

2410 Ob. za porez na dohodak

1.033,97 (2)

2411 Ob. za prirez

182,47 (2)

421 Tr. Poreza i prireza

2) 1.216,44

2420 Ob. za MO 1. stup

5.428,46 (4)

2421 Ob. za MO 2. stup

1.443,62 (4)

422 Tr. doprinosa iz plaće

4) 6.872,08

2423 Dop. za zdrav. osig.

4.204,56 (5)

2424 Dop. za ozljede na radu

140,16 (5)

2426 Dop. za zapošljavanje

476,51 (5)

423 Tr. doprinosa na plaću

5) 4.821,23

Slika 7. Shema knjiženja obračuna plaća

Autor: Izrada autora

Na slici 4. Shema knjiženja obračuna plaća prikazano je knjiženje na T kontima prema podacima prethodno navedenih u tablici 9.

5. USPOREDBA PLAĆA U RH

Prema zadnjim podacima Državnog zavoda za statistiku, prosječna neto plaća u Hrvatskoj za veljaču iznosila je **6128 kuna**. U odnosu na prošlogodišnju veljaču, plaća prosječnog Hrvata porasla je za četiri posto, a kada se uračuna inflacija, realni rast je iznosio 3,2 posto. Od 19 gospodarskih sektora najbolje su plaćeni djelatnici u sektoru **informacija i komunikacija** (ICT) te u prosjeku mjesečno primaju **8359 kuna**. Natprosječne plaće tradicionalno isplaćuju i tvrtke iz **energetskog sektora**. Tako je prosječna plaća zaposlenih koji se bave opskrbom električnom energijom i plinom 7905 kuna, uz solidan rast od 3,9 posto. U djelatnostima koje se bave rudarstvom te vađenjem nafte i plina prosjek je nešto niži (7227 kuna), ali je zato rast intenzivniji (4,5 posto). Iznad prosjeka su i djelatnosti koje pokrivaju različite **javne usluge**, od državne uprave i obrane te socijalnog osiguranja do znanstvenih ustanova, zdravstvene zaštite i socijalne skrbi i obrazovanja. Pritom treba naglasiti da su u ovom segmentu najniže prosječne plaće u **obrazovanju** (6556 kuna), što je dokaz potplaćenosti ovog važnog sektora u kojem pretežno rade zaposleni s visokom stručnom spremom. Ispod crte su zaposleni u pomoćnim djelatnostima, ugostiteljstvu i građevinarstvu.

12

5.1. Tri razvojna razdoblja plaće u RH

Iz perspektive općih kretanja, gospodarski razvoj Hrvatske nakon osamostaljenja mogao bi se podijeliti u tri razdoblja: ¹³

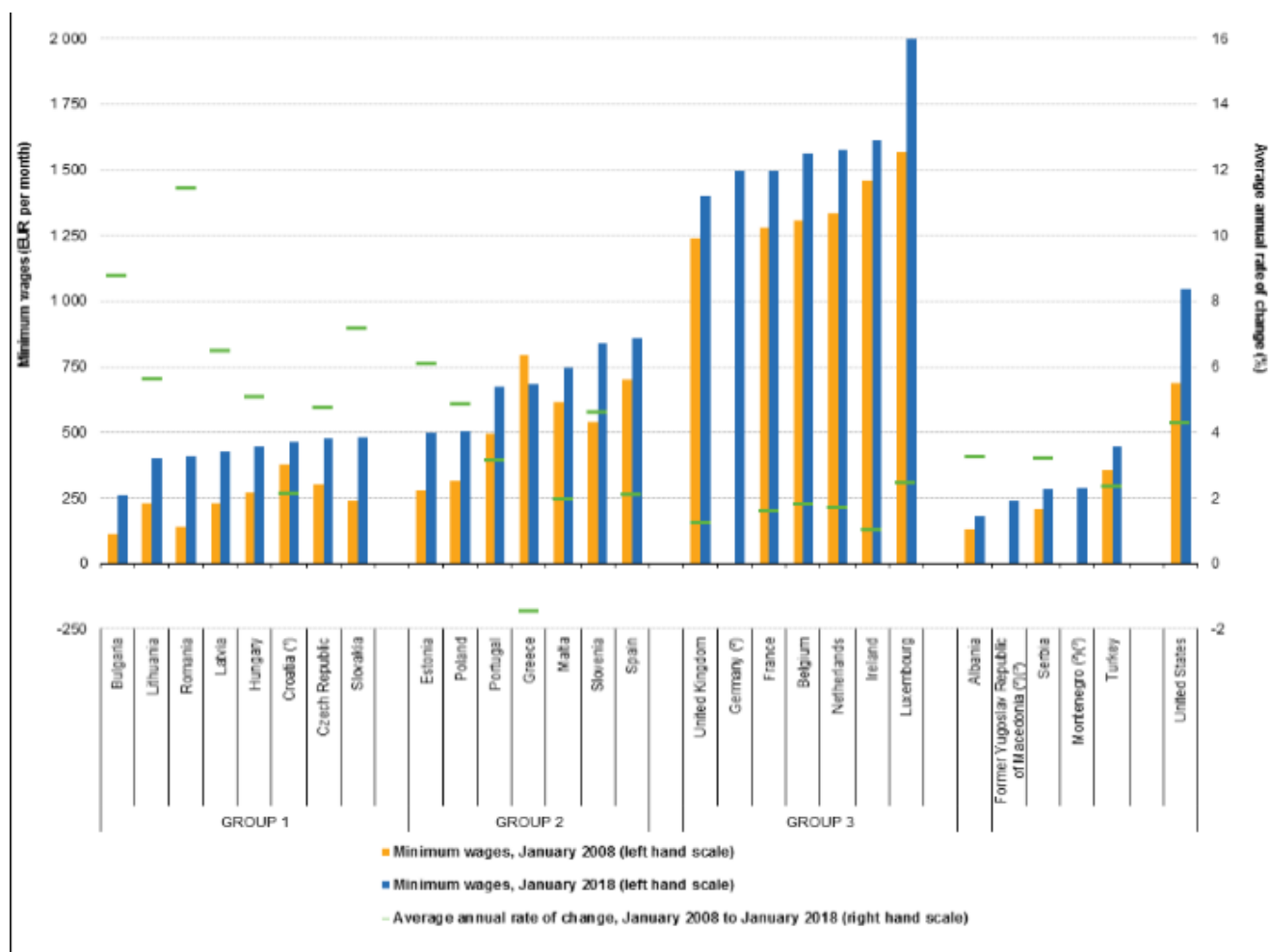
- a) Tranzicijski šok (1991–1993)- u prvom razdoblju, razdoblju tranzicijskog šoka, razina proizvodnje pala na ispod 2/3 razine iz 1990. godine. Realne plaće u samo dvije godine drastično su smanjene, čak za 60 posto, dok je pad zaposlenosti bio manjeg opsega nego pad proizvodnje ili plaća. Ovo razdoblje je bilo obilježeno vrlo visokom inflacijom, koja je onemogućavala koncentraciju na razvoj gospodarstva.
- b) Stabilizacija (1994–1999) – predstavlja prekretnicu u praktično svim domenama gospodarskog života toga razdoblja. Pred sam kraj razdoblja stabilizacije uveden je porez na

¹² <http://www.poslovni.hr/hrvatska/tko-ima-najbolje-a-tko-najlosije-place-u-hrvatskoj-340583>

¹³ Nestić D., Plaće u Hrvatskoj: trendovi, problemi i očekivanja, <https://tripalo.hr/knjige/rad/07%20Nestic.indd.pdf> (12.7.2018)

dodanu vrijednost (1998), a započela je i reforma mirovinskog sustava (1999). Tijekom šest godina, od 1994. do 1999, gotovo je u potpunosti nadoknađen tranzicijski pad realnih plaća. Realan BDP porastao je do 1999. do razine od ispod 85 posto stanja iz 1990. Istodobno, zaposlenost je nastavila padati, ali znatno sporije nego u prvom tranzicijskom razdoblju

c) Zrela tranzicija (2000–2008)-2000. godine počinje oporavak od recesije. Od 2000. do 2007. godine prosječne su realne neto plaće rasle po stopi od 2,7 posto godišnje, dok je rast BDP-a iznosio 4,6 posto. To znači da je rast BDP-a za svakih 1 posto bio povezan s realnim

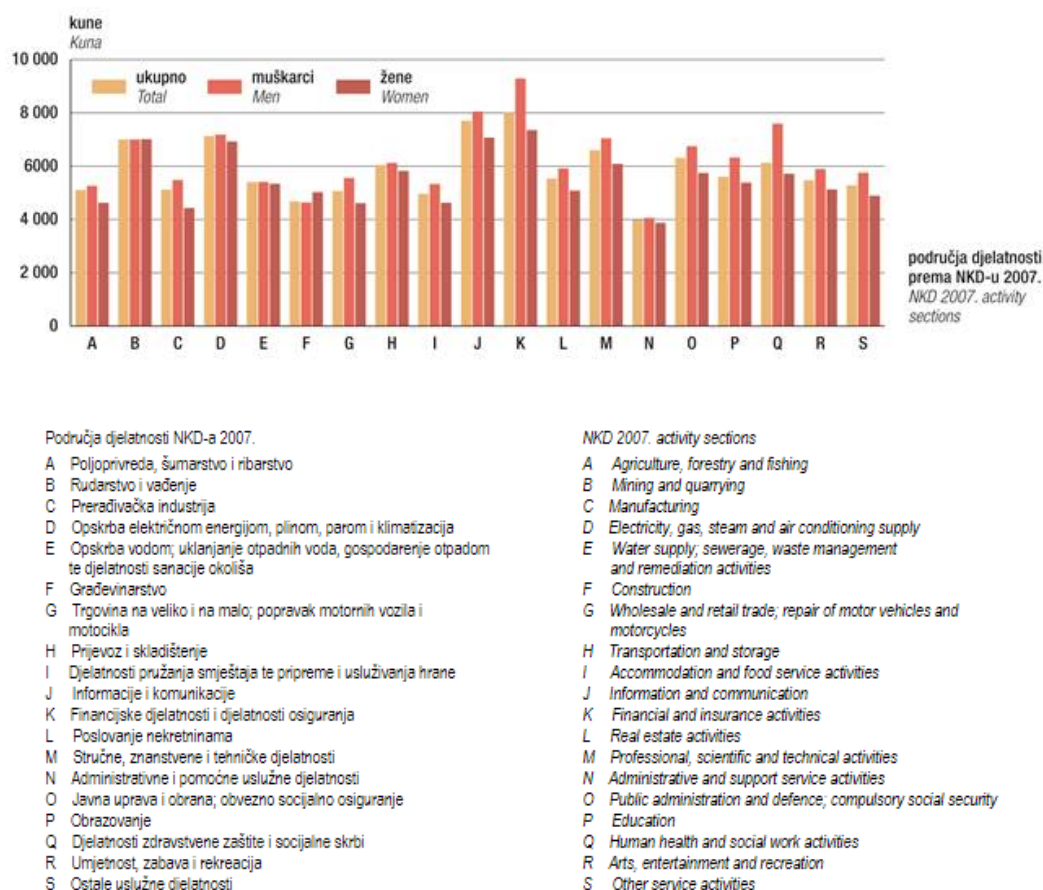
Slika 8. Minimalne plaće, siječanj 2008. i siječanj 2018.

Izvor: Eurostat

Iz navedenog grafikona možemo zaključiti da je u 2008. najveća minimalna plaća bila u Luxembourg i iznosila je oko 13%, dok je najniža bila u Bugarskoj i iznosila je oko 1%. U 2018. godini najveća minimalna plaća je također ostvarena u Luxembourg i iznosila je oko

16% , odnosno veća je za 2% u odnosu na 2008. godinu, dok je najniža bila u Albaniji kao i u 2008. godini i iznosila je oko 1%.

G-2. PROSJEČNA MJESEČNA ISPLAĆENA NETO PLAĆA PREMA SPOLU I PODRUČJIMA DJELATNOSTI NKD-a 2007. U 2015.
AVERAGE MONTHLY PAID OFF NET EARNINGS, BY SEX AND ACCORDING TO NKD 2007. ACTIVITY SECTIONS, 2015

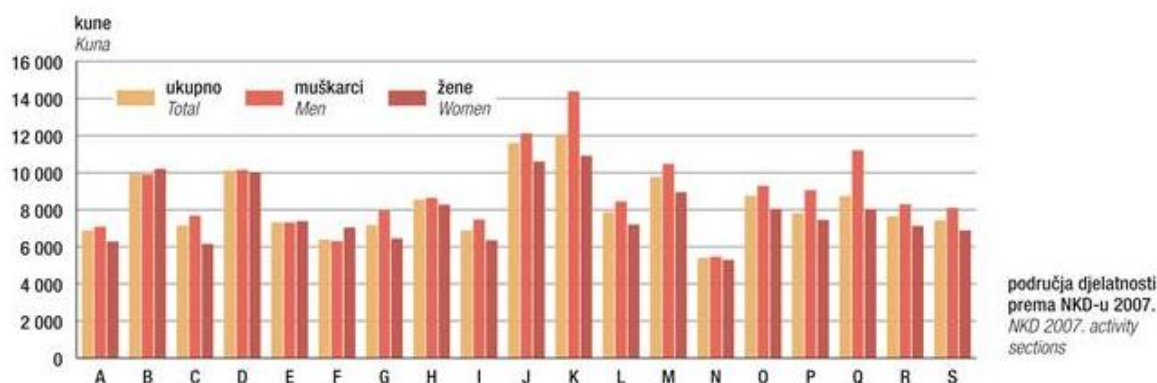

Slika 9. Prosječna mjesečna neto plaća prema spolu i djelatnostima NKD-a u 2015. godini

Izvor: DSZ

Navedeni grafikon prikazuje da je prosječna mjesečna isplaćena neto plaća prema spolu i područjima djelatnosti NKD-a za žene bila najveća u području K(oko 7000 kuna), dok je najniža bila na području N(približno 3800 kuna). Isto vrijedi i za muški spol, najviša područje K(oko 9000 kuna), najniža područje N(oko 4000kuna).

G-1. PROSJEČNA MJESEČNA BRUTO PLAĆA PREMA SPOLU I PODRUČJIMA DJELATNOSTI NKD-a 2007. U 2015.
AVERAGE MONTHLY PAID OFF GROSS EARNINGS, BY SEX AND ACCORDING TO NKD 2007. ACTIVITY SECTIONS, 2015

Slika 10. Prosječna mjesečna bruto plaća prema spolu i područjima djelatnostosti NKD-a u 2015. godini

Izvor: DZS

Navedeni grafikon prikazuje da je prosječna mjesečna bruto plaća za žene bila najveća u djelatnostima financija i osiguranja(K), zatim slijede područje J(informacije i komunikacije), područje D(Opskrba električnom energijom). Prosječna mjesečna bruto plaća za žene bila je najmanja na području N(administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti). Odmah iza područja N slijedi područje F(građevinarstvo) Za muškarce prosječna mjesečna bruto plaća bila je najveća kao i za žene u djelatnosti financija i osiguranja. Slijede područje J i područje Q. Najmanja prosječna mjesečna bruto plaća za muškarce bila je u području N(administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti).¹⁴

5.2. Očekivani porast plaća u svijetu u 2018. godini

¹⁴ DZS, Prosječne mjesečne bruto i neto plaće zaposlenih prema spolu za 2015., https://www.dzs.hr/Hrv_Eng/publication/2017/09-01-04_01_2017.htm (15.7.2018.)

Slika 11. Očekivani porast plaća u 2018. godini u svijetu

Izvor: Europa EU

Prema podacima Europa Eu na slici 8 vidimo očekivani porast plaća u 2018. godini te je na prvom mjestu rastom od 4,9 posto Mađarska, koja očito proživljava procvat i to će se vrednovati, na sreću zaposlenih u toj nama susjednoj zemlji. Sličan rast imat će i Latvija s 4,1 posto, Poljska s 3,8 posto i Češka s 3,7. U Sloveniji bi prosječna plaća u ovoj godini trebala porasti za 3,5 posto. Dakle, s njom se zaokružuje top5 zemalja s najvećim prognoziranim rastom prosječne plaće u ovoj godini, što je izniman rezultat. Od ostalih susjednih zemalja na listi je Italija, ali s ne baš obećavajućim rezultatom.

5.3. Nejednakost žena na tržištu rada

Kada kažemo da se žene nalaze u podređenom položaju na tržištu rada u Europskoj uniji, to znači sljedeće:¹⁵

- stopa zaposlenosti žena još uvijek je 18,1 postotnih bodova niža od istovjetne stope muškaraca - 2001. godine stopa zaposlenosti žena iznosila je 54,9%, a muškaraca 73,0%;
- stopa nezaposlenosti žena je 2,3 postotna boda viša od istovjetne stope muškaraca - 2001. godine stopa nezaposlenosti žena iznosila je 8,7%, a muškaraca 6,4% (tržište rada je još uvijek segregirano po spolu - 2000. godine oko 48% žena bilo je zaposleno u samo četiri gospodarske djelatnosti: zdravstvenoj zaštiti i socijalnim uslugama, obrazovanju, državnoj upravi te trgovini na malo
- zarade žena niže su za oko 16% od zarada muškaraca , a njihov udio u kategoriji slabo plaćenih radnika iznosi čak 77%

6. ZAKLJUČAK

¹⁵ RSP, Revizija za socijalnu politiku, N. Kerovac, (Ne)jednakost žena na tržištu rada, 2003.

Na temelju obrađene teme možemo zaključiti da je uloga plaće danas vrlo intrigantna, posebno u socio- ekonomskim analizama. Bitno je razlikovati plaću po pojmovima bruto i neto plaće. U usporedbi sa ostalim članicama Europske unije minimalne plaće u Hrvatskoj rastu iz godine u godinu, ali i dalje sporije od ostalih članica. Sporiji rast plaća u Hrvatskoj rezultat je prevelike državne potrošnje, neorganizirane privrede te globalne ekonomske krize. Upravo ulazak Hrvatske u Europsku uniju je doveo do novih investicija, gospodarskog rasta zemlje te samim time i do rasta plaća. Promatrajući plaće u Hrvatskoj može se zaključiti da su postojale razlike u plaćama između spolova odnosno da su muškarci u prosjeku ostvarivali veću plaću nego žene za isti posao, najveće plaće ostvaruju zaposleni djelatnici u sektoru informacija i komunikacija (ICT) te zaposleni u energetsom sektoru odnosno možemo zaključiti da su postojale razlike u plaćama i prema zanimanjima, ali također prema stupnju obrazovanja. Iako dolazi do rasta plaća iz godine u godinu u Hrvatskoj još ima mjesta za napredak kako bi se ostvario još veći rast plaće. Rastom plaće povećalo bi se zadovoljstvo zaposlenika što bi utjecalo na njihovu motiviranost a upravo zadovoljstvo i motiviranost zaposlenika za dobro plaćeni rad doveli bi i do poboljšanja stanja gospodarstva države.

7. LITERATURA

1. Dimitrić M., Horvatić-Kapelac M., Novokmet M., Puljiz M., 2010: Knjigovodstvo s bilanciranjem 3, Alca skript, Zagreb
2. DZS, Prosječne mjesečne bruto i neto plaće zaposlenih prema spolu za 2015., https://www.dzs.hr/Hrv_Eng/publication/2017/09-01-04_01_2017.htm
3. Eurostat, Statistički podaci o minimalnoj plaći, http://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Minimum_wage_statistics/hr
4. [Europa.eu](http://europa.eu)
5. Institut za javne financije, Porezni vodič, http://www.ijf.hr/porezni_vodic/3-04/3dohodak.pdf
6. Narodne novine 32/2015, Ministarstvo rada i mirovinskog sustava, Pravilnik o sadržaju obračuna plaće, naknade plaće ili otpremnine, https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2015_03_32_661.html
7. Narodne novine 93/14, 127/17, Zakon o radu, <https://www.zakon.hr/z/307/Zakon-o-radu>
8. Narodne novine 93/14, 127/17, Zakon o radu <https://www.zakon.hr/z/307/Zakon-o-radu>
9. Nestić D., Plaće u Hrvatskoj: trendovi, problemi i očekivanja, <https://tripalo.hr/knjige/rad/07%20Nestic.indd.pdf>
10. Poslovní.hr, <http://www.poslovni.hr/hrvatska/tko-ima-najbolje-a-ko-najlosije-place-u-hrvatskoj-340583>
11. Porezna uprava, JOPPD obrazac, https://www.porezna-uprava.hr/obrazac_joppd/Documents/JOPPD_Obrazac_primjeri.pdf (10.7.2018)
12. Porezna uprava RH, Naredba o iznosima osnovica za obračun doprinosa za obvezna osiguranja za 2018. godinu, <https://www.porezna-uprava.hr/Dokumenti%20vijesti/Naredba%20osnovice%202018%20%2021%2011%202017.pdf>
13. Računovodstvo, revizija i financije, Minimalna plaća za 2018., https://www.rrif.hr/Nova_minimalna_placa_za_2018_-1461-vijest.html (1.7.2018.)
14. Računovodstvo, revizija i financije, Povećanje plaće za rad na blagdan i nedjeljom https://www.rrif.hr/Povecanje_place_za_rad_na_blagdan_i_nedjeljom-312-vijest.html (25.6.2018)

15. RSP, Revizija za socijalnu politiku, N. Kerovac, (Ne)jednakost žena na tržištu rada, 2003.

8. SAŽETAK

Plaća predstavlja iznos novca kojeg poslodavac plaća zaposleniku za njegov obavljeni rad na temelju sklopljenog ugovora o radu. Poslodavac određuje bruto plaću iz koje je potrebno isplatiti doprinose, porez i prirez, na temelju čega se dobije neto plaća koja se na kraju isplaćuje zaposleniku. Doprinosi se trebaju obračunati i uplatiti u trenutku isplate plaće ili sljedeći dan, ukoliko se to ne odradi na vrijeme, rok se produžuje do kraja mjeseca ili sljedeći dan. Cijeli obračun plaće potrebno je evidentirati u obrascu JOOPD kojeg zahtijevaju porezne uprave i mirovinska društva zbog vođenja ispravnosti obračuna poreza i doprinosa.

Ključne riječi: doprinosi, bruto plaća, neto plaća

SUMMARY

The salary represents the amount of money the employer pays to the employee for his work on the basis of a concluded employment contract. The employer determines the gross salary from which contributions, taxes and surtax payments are to be paid, on the basis of which the net salary is paid out to the employee. Contributions should be calculated and paid at the time of payment paid the next day, unless this is done on time, the deadline is extended by the end of the month or the next day. The full salary calculation is to be recorded in the JOOPD form requested by tax administrations and pension companies for keeping the correctness of the tax and contribution calculation.

Key words: contributions, gross salary, net salary

9. PRILOZI

Popis slika:

Slika 1. Obračunska lista za djelatnika X u poduzeću X	15
Slika 2. Obračunska lista za djelatnika X u poduzeću X	16
Slika 3. Potvrda zaprimanja Obrasca JOPPD za poduzeće X	20
Slika 4. Stranica A JOPPD obrasca poduzeća X za mjesec travanj	21
Slika 5. Stranica A JOPPD obrasca poduzeća X za mjesec travanj	22
Slika 6. Stranica B JOPPD obrazaca poduzeća X za mjesec travanj	23
Slika 7. Shema knjiženja obračuna plaća	25
Slika 8. Minimalne plaće, siječanj 2008. i siječanj 2018.	27
Slika 9. Prosječna mjesečna neto plaća prema spolu i djelatnostima NKD-a u 2015. godini..	28
Slika 10. Prosječna mjesečna bruto plaća prema spolu i područjima djelatnostosti NKD-a u 2015. godini.....	29
Slika 11. Očekivani porast plaća u 2018. godini u svijetu	30

Popis tablica:

Tablica 1. Shema obračuna doprinosa na i iz plaće	8
Tablica 2. Visina osobnog odbitka	9
Tablica 3. Stope poreza na dohodak u 2018. godini	10
Tablica 4. Prirez u 10 najvećih hrvatskih gradova	10
Tablica 5. Obračun minimalne plaće.....	12
Tablica 6. Obračun plaće za djelatnika X u poduzeću X za lipanj 2018. godine.....	13
Tablica 7. Opis knjiženja plaća	24